

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fiskeridirektoratet

LEJ

Sagsnr.: 2008-10491

December 2008

Referat af møde i § 7-udvalget den 25. november 2008

Deltagere:

Organisation:

Kaare M. Ebert	Danmarks Sportsfiskerforbund
Niels Barslund	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Max Thomsen	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Harry Lorentzen	Dansk Fritidsfiskerforbund
Kay Hansen	Dansk Fritidsfiskerforbund
Leif Skytt	Dansk Kystfiskerforening
Christian Graver	Dansk Akvakultur/Dansk Åleprod.
Vagn Gram	Dansk Amatørfiskerforening
Willy Nielsen	Dansk Amatørfiskerforening
Nadia Juhl	Danmarks Fiskeriforening
Kurt Birch	Danmarks Fiskeriforening
Sten W. Laursen	Dansk Landbrug
Gorm Rasmussen	DTU, Aqua, Silkeborg
Peter Geertz-Hansen	DTU, Aqua, Silkeborg
Anders Koed	DTU, Aqua, Sektion for Ferskvandsfiskeri, Silkeborg
Dorte Bekkevold	DTU, Aqua, Sektion for Populationsgenetik, Silkeborg
Birgit Bolgann	Fiskeridirektoratet (formand)
Esben Sverdrup-Jensen	Fiskeridirektoratet
Lene Jensen Scheel-Bech	Fiskeridirektoratet (referent)

Mødet var indkaldt ved mail af 3. november 2008 med følgende dagsorden:

1. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje
2. Drøftelse af Handlingsplanen for Fiskepleje 2009
3. Orientering om status vedr. Gennemførelsen af Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål
4. Stoprist i fiskeredskaber i saltvand efter ønske fra de marine organisationer i Saltvandsudvalget
5. Orientering siden sidst
6. Eventuelt

Pkt. 1. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje

Peter Geertz-Hansen orienterede om, at udsætningerne under fiskepleje har forløbet uden større problemer i 2008. Fødevarerhverv har oplyst, at kommunerne tilsammen har indsendt ca. 60 vandløbsrestaureringsprojekter, idet kommunerne fra 2008 kan søge EU-midler fra Den Europæiske Fiskerifond i stedet for hos fiskeplejen. Der er en forventning om, at tilskuddet bliver højere end det hidtidige tilskud fra fiskeplejen på 2,5 mio. kr. Fiskeridirektoratet vil orientere, når der foreligger en endelig udmelding herom.

Fødevarerhverv har den 17. december 2008 oplyst, at der er givet tilsagn om EU-midler for ca. 7,5 mio. kr. Samlet forventes der i projekterne at blive foretaget investeringer for ca. 20 mio. kr. Projekterne er spredt over hele landet.

Pkt. 2. Drøftelse af Handlingsplanen for Fiskepleje 2009

Birgit Bolgann oplyste, at rammerne for den igangværende Handlingsplan for perioden 2008-2010 blev lagt sidste år. Da prisen på fisketegn stiger med 10 % pr. 1. januar 2009, forventes en indtægtsstigning i 2009. I lyset af en forventning om mulighed for mindre justeringer af den igangværende 3-årige plan, er organisationerne blevet spurgt om forslag hertil.

Peter Geertz-Hansen uddelte udkast til projekt-delen og bilags-delen til Handlingsplanen samt en oversigt over de nye forslag. Da der kan være usikkerhed omkring indtægterne i forbindelse med stigningen i fisketegnspriserne og da der pågår drøftelser vedrørende størrelsen af de indirekte omkostninger, som DTU, Aqua modtager for at gennemføre Fiskeplejen, er der i udkastet ikke disponeret over hele det forventede rådighedsbeløb i 2009.

Bemærkninger vedr. nye forslag/aktiviteter

Fiskeridirektoratets udgifter forventes i 2009 forøget på grund af at fisketegnssystemet skal i udbud samt krav om udvikling og opfyldelse af nye sikkerhedskrav til betalingssystemet.

Omkring el-fiskeri, har Sikkerhedsstyrelsen meddelt DTU, Aqua, at det elfiskeudstyr der p.t. findes i Danmark ikke opfylder EU's krav til sikkerhed. El-fiskeri har foregået siden 1948 uden registrerede uheld. Der har været møder med Sikkerhedsstyrelsen, hvor det er aftalt, at udstyret i løbet af 2010 skal opfylde de nye krav. På baggrund heraf er der afsat 60.000 kr. i forbindelse med udvikling og godkendelse af nyt elfiskeudstyr til 2010.

Der er efter ønske fra de marine organisationer afsat midler til ½ årsværk til særlig rådgivning inden for den marine fiskepleje.

Efter ønske fra Danmarks Sportsfiskerforbund er Fiskeplejekonsulentordningen forøget med et årsværk. Fiskeplejekonsulenten har rigtig meget at se til og har gang i mange projekter. Den nye konsulent skal samarbejde med den nuværende konsulent og have særligt fokus på vandløbsrestaurering

og virke som katalysator i forhold til kommuners og lystfiskeres arbejde med vandløbsrestaurering. Den nye fiskeplejekonsulent skal som den nuværende konsulent, være ansat på DTU, Aqua. Endvidere afsættes 90.000 kr. til kurser i vandløbsrestaurering.

Efter ønske fra Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark er fiskeplejens tilskud til udsætning af laksesmolt i Gudenåen øget fra 200.000 kr. til 250.000 kr. Der er fortsat ikke basis for en selvreproducerende bestand på grund af spærringen ved Tangeværket, men der er mange, som har glæde af fiskeriet nedenfor Tangeværket, hvor fiskene udsættes.

Niels Barslund spurgte til de budgetterede overførte midler fra 2008 til 2009 på 3,6 mio. kr.

Peter Geertz-Hansen svarede, at FødevarerErhverv har oplyst, at de 2 mio. kr. stammer fra vandløbsrestaureringsprojekter i 2007, idet disse projekter under fiskeplejen havde en forskudt regnskabsperiode. De øvrige 1,6 mio. kr. stammer fra udsætningsmidler eller restaureringsmidler, som af forskellige årsager ikke har kunnet gennemføres i 2008. Ud af et budget på ca. 15 mio. kr. til udsætning mv. er det normalt med en overførsel i den størrelsesorden.

Kurt Birch spurgte til fiskeplejens konsulent til vandløbsrestaurering, om det kan betyde, at kommunerne slipper for nemt på dette område.

Peter Geertz-Hansen svarede, at der vil være tale om en støtte til at løfte og intensivere kommunernes indsats med vandløbsrestaureringsprojekter. Konsulenten kan f.eks. hjælpe med ansøgningerne med henblik på at opnå tilskud til de forskellige mulige projekter. Desuden kan konsulenten bidrage til at se det enkelte vandløbssystem i et lidt større perspektiv samt initiere og sætte turbo på samarbejdet mellem kommuner og lystfiskere med henblik på i højere grad at sætte vandløbsrestaurering på dagsordenen.

Kaare M. Ebert tilføjede, at man gerne vil i gang i f.eks. Varde å, hvor der udsættes fisk for ca. 800.000 kr. Det er ikke hensigtsmæssigt at sætte fisk ud, hvis der ikke samtidig følges op og skabes gode forhold for fisk, f.eks. ved udlægning af gydegrus, skjulesten mv. som giver gode bestande. Fandt endvidere, at det er en rigtig god ide med en marin konsulent med henblik på at fokusere på f.eks. habitatrestaurering og forbedringer i forhold til fiskeudsætninger.

Niels Barslund mente, at man snart skal påbegynde drøftelsen af, hvad fiskeplejemidlerne skal bruges til, hvis vandløbene restaureres, således at der ikke længere er behov for udsætning af fisk. Målet og ønsket er, at dette kan realiseres inden for ca. 5-10 år. Bemærkede endvidere, at erfaringen er, at når de frivillige, lokale lodsejere og lystfiskere er involveret, er det nemt at få kommunen i gang med de forskellige vandløbsrestaureringsprojekter.

Birgit Bolgann bemærkede, at vandløbsrestaurering er utrolig vigtig. Der er mange lokale interesserede, men der er samtidig brug for, at nogen kan skubbe til og kvalificere det igangværende arbejde. Den fiskeplejekonsulent, der allerede er ansat, har til fulde bidraget til at styrke fiskeplejen.

Vagn Gram bemærkede, at de marine organisationer ikke fokuserer meget på fiskeudsætninger, men derimod meget på habitatforbedringer – og ønsker mere hjælp hertil, da der er mange projekter i gang.

Harry Lorentzen tilføjede, at konsulenten også skal bruges i forbindelse med miljøspørgsmål.

Kaare M. Eberg spurgte, om det er § 7-udvalget, der fremover skal drøfte evt. pristalsregulering af fisketegnspisen.

Birgit Bolgann svarede, at udgangspunktet er Finansministeriets generelle prisindeks. Der er i fiskeriloven hjemmel til at pristalsregulere, men det må forventes, at der ikke vil være basis for, at der sker en forhøjelse af prisen hvert år. Foreslog, at udvalget en gang om året – f.eks. i april måned ser på prisindekset og om der er basis for forhøjelse.

Birgit Bolgann orienterede om, at i lyset af ålehandlingsplanen, som også indeholder forslag om at optimere åleudsætningerne, vil Fiskeridirektoratet søge EU-midler hertil, således at fiskeplejens indsats kan suppleres med EU-midler. Den samlede indsats skal tilrettelægges, så det passer ind i bestandsophjælpningen. Der vil dog nok ikke kunne blive tale om bevilling af EU-midler før planen er vedtaget i EU og dermed nok ikke i 2009 men fremadrettet.

Evt. bemærkninger til Handlingsplanen for Fiskepleje 2009 til Fiskeridirektoratet senest den 10. december 2008.

Pkt. 3. Orientering om status vedr. gennemførelsen af Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål

Birgit Bolgann orienterede om, at der er kommet rigtig mange høringssvar til det udsendte udkast til de regler, der skal gennemføres i Danmark i henhold til forordningen. Høringssvarene kan ses på Fiskeridirektoratets hjemmeside. Samtlige høringssvar gennemgås med henblik på at udarbejde det endelige regelsæt. I henhold til forordningen skal der for ferskvand udarbejdes en forvaltningsplan, som på lang sigt sikrer udvandring af mindst 40 % af den voksne biomasse af ål tilbage til havet. For saltvand skal der gradvis over 5 år fra 1. juli 2009 ske en indsatsreduktion på mindst 50 % i forhold til gennemsnitsindsatsen i perioden 2004-2006. Foranstaltningerne skal senest gælde fra 1. juli 2009. I høringsmaterialet var det forudset, at regelsættet kunne være klar omkring 1. januar 2009. Det må nu forudses, at noget af regelsættet først vil træde i kraft 1. juli 2009 – andre bestemmelser forventes at træde i kraft lidt tidligere, herunder regelsættet for fritidsfiskerne. Det betyder også, at ansøgningsfristen for erhvervs- og bierhvervsfiskere er rykket – formentlig til midt februar 2009. Fiskeridirektoratet er klar over, at alle involverede venter spændt på det endelige regelsæt og der vil blive orienteret bredt herom til alle høringsparter, organisationer og al information vil blive tilgængelig på Fiskeridirektoratets hjemmeside.

Kaare M. Ebert spurgte, om der kan forventes yderligere lempelser i det endelige regelsæt.

Birgit Bolgann svarede, at det i lyset af de samlede høringssvar overvejes, hvordan der inden for rammerne af Forordningen kan ske justeringer.

Niels Barslund pointerede, at det udsendte udkast klart betød, at det var ferskvand, som stod for den største byrde, og især i forhold til de foreslåede regler for fritidsfiskernes ålefiskeri. Da 80 % af ferskvand havner i fjorde, ville det betyde, at fritidsfiskere og andre, som fisker i fjordene kan fiske de ål, som forbydes personer i ferskvand at fiske. Mente ikke, at man herved kan opnå målet om 40 % udvandring, da 85 % af opvækstområderne er i fjordene. I øvrigt vurderede han, at der kun var tale om en reduktion i fritidsfiskernes ålefiskeri på ca. 25 %.

Birgit Bolgann bemærkede, at Fiskeridirektoratet kender synspunkterne, som også er afspejlet i de mange høringssvar. Det viser klart, at der i Danmark er mange måder at fiske ål på og mange forskellige interessenter. Der vil meget hurtigt blive truffet beslutning omkring de endelige regelsæt, hvilket straks vil blive meddelt bredt. Den samlede danske ålegenopretningsplan skal sendes til Kommissionen inden udgangen af 2008.

De endelige regelsæt blev udstedt den 11. december 2008 og kan ses på Fiskeridirektoratets hjemmeside. www.fd.fvm.dk

Pkt. 4. Stoprist i fiskeredskaber i saltvand efter ønske fra de marine organisationer i Saltvandsudvalget

Birgit Bolgann henviste til den tidligere drøftelse af dette punkt, hvor Skov- og Naturstyrelsen var blevet bedt om at se på dette emne. På baggrund heraf har Skov- og Naturstyrelsen anmodet Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) om at udarbejde et notat om, hvilken betydning reglerne om stoprist har for odderen. Notatet er sendt til udvalget. Det fremgår klart af notatet, at det er DMU's vurdering, at en fjernelse af stopriste vil have en negativ indflydelse på odderens bevaringsstatus i visse regioner og i Natura 2000 områder. Danmarks Naturfredningsforening har på baggrund af DMU's vurdering fremsat forslag om, at brugen af stopriste udvides til at gælde for alle dele af landet, hvor odder forekommer (som udgangspunkt hele landet, Fyn og Bornholm undtaget).

Leif Skytt bemærkede, at det af det statistiske materiale tilbage fra 1996 fremgår, at der kun er tale om få rusedrukne oddere – hovedsageligt i søer, åer og vandløb. Derimod er antallet af trafikdræbte oddere steget. Han havde ikke hørt om oddere i redskaber i saltvand og mente, at reglen var overflødig og foreslog på baggrund heraf, at reglen om stoprist fjernes. Han mente ikke, at odderen er truet, hvorfor der ikke er noget, der taler for et fortsat påbud om stoprist i fiskeredskaber i saltvand. Stopristen forhindrer mange fritidsfiskere og andre i at fiske skrubbe, multe og torsk i en ordentlig størrelse. Nu hvor også ålefiskeriet går betydeligt ned, er der behov for bedre mulighed for at fange andre fisk.

Kurt Birch mente heller ikke, at odderen er truet mere og foreslog, at der laves et forsøg i saltvand i 2 år uden stoprist, hvorefter bestemmelsen kan tages op til vurdering.

Harry Lorentzen mente ikke, at reglen længere var nødvendig, da odderen ikke er i saltvand.

Kay Hansen tilføjede, at odderen kun bør beskyttes, hvor den forekommer. For fritidsfiskerne, er det bl.a. et ønske om at fiske hummer og krabber.

Max Thomsen bemærkede, at der f.eks. i Randers fjord ikke er så mange oddere – og at der derfor fortsat er behov for stoprist.

Birgit Bolgann henviste til DMU, som vurderer, at odderen ikke har en gunstig bevaringsstatus i dele af landet. På baggrund heraf vil der ikke være grundlag for at ophæve beskyttelsen. I henhold til fiskeriloven er der også forpligtelse til at beskytte andet end fisk og der er nye klare regler om at leve op til habitatdirektivet.

Kaare M. Ebert bemærkede, at man kunne betragte det på samme måde som der også investeres i faunapassage. Da der er tale om EU-lovgivning, kan man ikke bare ændre reglerne, og hvis der skulle blive tale om en forsøgsordning, mente han, at forsøget også skulle omfatte områder, hvor der ikke er oddere i dag.

Niels Barslund bemærkede, at odderen bruger Limfjorden for at komme fra det ene vandløb til det andet. Mente ikke, at reglerne skal ændres. Måske kunne man i stedet se på maskestørrelsen for at fange de ønskede fisk.

Gorm Rasmussen foreslog, at der i stedet evt. indsættes et vindue i redskabet i forhold til at fange skrubber.

Leif Skytt mente ikke, at der med et vindue kan fanges ål. Kunne ikke forstå, at man ikke her tager hensyn til fisk og fiskere.

Birgit Bolgann svarede, at Skov- og Naturstyrelsen har vurderet, at bestanden ikke er større end at den skal beskyttes – og at bestanden overvåges. Der er tale om at se det på en mere overordnet måde, således at et redskab indrettes, så det kun fanger det, der er tilsigtet. Man skal undgå utilsigtet bifangst. Der er tale om selektive redskaber. Ved at indrette redskaber med f.eks. stoprist gøres fiskeriet ikke umuligt, selv om nogle fiskerier vanskeliggøres. Da reglerne blev udarbejdet i 1996 tog man hensyn til det begrænsede antal erhvervsfiskere ved at give dem dispensationer på særlige vilkår – men ikke fritidsfiskerne, som er langt flere.

Pkt. 5. Orientering siden sidst

Lene Jensen Scheel-Bech orienterede om, at de reviderede bekendtgørelser for Nissum Fjord og Storå trådte i kraft den 1. juli 2008. Prisen for fisketegn stiger pr. 1. januar 2009 – meddelelse herom er sendt til udvalget.

Vagn Gram spurgte om det var korrekt, at de betalinger via PBS, som betales i december 2008 til ”gammel” pris var gyldige 12 måneder frem.

Lene Jensen Scheel-Bech bekræftede dette, idet den nye pris først gælder ved køb af fisketegn fra den 1. januar 2009. Det er korrekt, at en del fritidsfiskere betaler i december måned – det betyder, at den forhøjede pris for de pågældende fritidsfiskere først vil fremgå ved betalingen i december 2009.

Pkt. 6. Eventuelt

Niels Barslund henviste til, at Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark har spurgt Skov- og Naturstyrelsen om mulighederne for en regulering af sæler – sælen findes bl.a. i Karup å. Man vil nu lave en undersøgelse, hvor foreningen skal betale 10-15.000 kr. Spurgte, om det kan betale sig at søge fiskeplejen herom.

Kaare M. Ebert støttede forslaget, hvis det ser fornuftigt ud og resultatet offentliggøres.

Anders Koed fandt også, at det var en god ide – og en god ide, at foreningen er med i undersøgelsen på sidelinjen.

Kaare M. Ebert henviste til et årligt tilbagevendende problem i forhold til, som anført i fiskeriloven, at man skal bede lodsejerne om tilladelse til opfiskning af fisk i forbindelse med vigtigt avlsarbejde. Der er tale om, at enkelte personer kan ”spærre” for avlsarbejdet ved ikke at give tilladelse til opfiskning, f.eks. på grund af jagt. Kan være et problem for en hel ås avlsarbejde. Vil gerne tale med Dansk Landbrug og andre organisationer herom.

Niels Barslund bemærkede, at enkeltpersoner i givet fald kun kan nægte tilladelse, hvor han selv har fiskeriretten. Der må være tale om, at der er et dårligt samarbejde det pågældende sted mellem lodsejer og lystfiskere.

Sten W. Laursen henviste til det grundlæggende i, at fiskeriretten tilhører lodsejeren. Derfor skal lodsejeren fortsat anmodes om at give tilladelse inden f.eks. opfiskning af moderfisk til avlsarbejde kan findes sted.

Birgit Bolgann bemærkede, at der er tale om lodsejernes rettigheder. Det er et principielt ønske fra Danmarks Sportsfiskerforbund, som bør kunne klares ved aftaler mellem lodsejeren og lystfiskerne – ellers vil der være tale om lovgivningsændring.

Sten W. Laursen henviste til en nylig afgørelse fra Naturklagenævnet om sandfang, som vedlægges.